

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken over zijn brief van 26 mei 2016 inzake de **Uitvoering van de motie van het lid Ten Broeke over richtsnoeren voor een etiketteringsbeleid voor de herkomst van producten**. (Kamerstuk **23 432**, nr. **420**).

Voorzitter van de commissie,
Eijsink

Griffier van de commissie,
Van Toor

- Nr Vraag
- 1 Kunt u bevestigen dat Israëlische banken bij wet verplicht zijn om hun diensten ook aan te bieden in de illegale Israëlische nederzettingen, waaronder het verschaffen van hypotheek aan kolonisten?
  - 2 Is het juist dat Nederlandse pensioenfondsen investeren in Israëlische banken?
  - 3 Kunt u aangeven hoeveel geld door Nederlandse financiële instellingen is geïnvesteerd in Israëlische banken?
  - 4 Kan uitgesloten worden dat investeringen van Nederlandse financiële instellingen in Israëlische banken ingezet worden voor verdere uitbreiding van nederzettingen, bijvoorbeeld door het verschaffen van hypotheek aan kolonisten?
  - 5 Worden Nederlandse financiële instellingen aangesproken op investeringen in Israëlische banken?
  - 6 Welke sanctie kan een bedrijf verwachten als de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) signaleert dat sprake is van een overtreding met betrekking tot de herkomstetikettering van producten uit Israëlische nederzettingen?
  - 7 Kunt u een overzicht geven van alle de gebieden die krachtens het internationaal recht bezet of illegaal geannexeerd zijn?
  - 8 Beschouwt de Europese Unie de Westelijke Sahara als «bezet gebied»?
  - 9 Wanneer wordt er precies geëtiketteerd? Hoe dient bijvoorbeeld in de Golanhoogten geproduceerde wijn die in «Israël proper» is gebottled te worden geëtiketteerd?
  - 10 Welke EU-lidstaten hebben aangegeven geen belangstelling te hebben voor handhaving van de richtlijnen, zoals verwoord in de interpretatieve mededeling?
  - 11 Welke EU-lidstaten lopen achter in de implementatie van de interpretatieve mededeling ten opzichte van Nederland? Kunt u een overzicht geven van waar alle EU-lidstaten in dit traject staan?
  - 12 Klopt het dat bijvoorbeeld Cyprus, Polen en Hongarije hebben aangegeven niet voornemens te zijn om etikettering, zoals omschreven in de interpretatieve mededeling, te handhaven?
  - 13 Controleert de NVWA actief of etikettering plaatsvindt conform de interpretatieve mededeling inzake herkomstetikettering van producten uit Israëlische nederzettingen?
  - 14 Uit welke gebieden dienen producten volgens Nederlandse wetgeving, zoals gehandhaafd door de NVWA, voorzien te worden van een etiket waarop staat dat het product afkomstig uit «bezet gebied»? Kunt u een overzicht verschaffen van deze gebieden?
  - 15 Beschouwt de Europese Unie Noord-Cyprus als «bezet gebied»?
  - 16 Bent u na de sondering van mening dat er in de Europese Unie sprake is van een anti-Israëlbias, aangezien alleen inzake door Israël bezette gebieden consensus kon worden bereikt, dan wel een interpretatieve mededeling kon verschijnen?
  - 17 Kunt u bevestigen dat bij het bedrijfsleven, zoals bleek uit de brief van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel aan de Minister van Economische Zaken en ook het verzoek om helderheid door Europese tomatenexporteurs, behoefte bestaat aan helderheid over de etikettering van producten uit de Westelijke Sahara?
  - 18 Welke EU-lidstaten zijn wel enthousiast over consequente Europese etiketteringsrichtlijnen?
  - 19 Beschouwt de Europese Unie Abchazië als «bezet gebied»?
  - 20 Beschouwt de Europese Unie Zuid-Ossetië als «bezet gebied»?
  - 21 Beschouwt de Europese Unie Transnistrië als «bezet gebied»?
  - 22 Beschouwt de Europese Unie Tibet als «bezet gebied»? Zo nee, welke volkenrechtelijke kwalificatie geeft de Europese Unie wel aan Tibet? En hoe staat de Nederlandse regering hierin?

- Nr Vraag
- 23 Handhaaft de Nederlandse overheid het naleven van de Europese etiketteringsrichtlijnen, zoals omschreven in de interpretatieve mededeling, even streng als andere Europese lidstaten? Kunt u overzichtelijk maken hoe en in welke mate dit beleid per EU-lidstaat wordt gehandhaafd?
- 24 Kunt u aangeven of de stelling van het Nederlandse kabinet, dat de richtsnoeren voor een etiketteringsbeleid richting Israël puur gelegen liggen in de vraag vanuit het correct informeren van de consument, nog houdbaar is?
- 25 Kunt u een nadere reflectie geven op de bezwaren die onder meer Israël heeft geuit nu duidelijk is geworden dat de EU-lidstaten en EU-instellingen het etiketteringsbeleid niet breder willen implementeren?
- 26 Is het kabinet teleurgesteld over het gebrek aan belangstelling voor consequente Europese etiketteringsrichtlijnen?
- 27 U schrijft dat een grote groep lidstaten, evenals de EU-instellingen, van mening is «dat dergelijke gebieden te verschillend zijn om met elkaar te vergelijken of met elkaar in verband te brengen». Waarom moet sprake zijn van overeenkomsten om tot meerdere interpretatieve mededelingen te komen?
- 28 Bestaat er onder de EU-lidstaten enkel consensus ten aanzien van de situatie in de door Israël bezette gebieden?
- 29 U schrijft dat uit de sondering is gebleken «dat er geen draagvlak bestaat om te komen tot richtsnoeren voor alle producten uit alle gebieden die krachtens het internationaal recht bezet of illegaal geannexeerd zijn.» Maar bleek er wel draagvlak om te komen tot richtsnoeren voor een deel van deze gebieden?
- 30 Kunt u aangeven ten aanzien van welke bezette gebieden er geen consensus bestaat vanuit de EU-instellingen en de lidstaten van de EU?
- 31 Kunt u specifiek aangeven onder welke EU-lidstaten en EU-instellingen er geen draagvlak bestaat om te komen tot interpretatieve mededelingen voor alle bezette gebieden?
- 32 Kunt u bevestigen dat het bedrijfsleven binnen Nederland en de andere EU-lidstaten nooit heeft gevraagd om correcte consumentenvoorlichting wat betreft producten vanuit bezette gebieden anders dan uit het land waarover klaarblijkelijk wel consensus is bereikt?
- 33 Kunt u specifiek aangeven ten aanzien van welke gebieden de EU geen duidelijk gearticuleerde EU-positie heeft vastgelegd? Kunt u tevens aangeven om welke redenen de EU geen duidelijke EU-positie geformuleerd heeft jegens de desbetreffende gebieden?
- 34 Kunt u aangeven welke EU-lidstaten en of EU-instellingen hebben aangegeven dat andere gebieden niet te vergelijken zijn met de gebieden uit onder meer Judea en Samaria?
- 35 Kunt u aangeven welke EU-lidstaten en EU-instellingen van mening zijn dat een ander volkenrechtelijk kader van toepassing is ten aanzien van andere gebieden? Betekent dit dat deze lidstaten en instellingen van mening zijn dat de desbetreffende landen niet bezet zouden zijn? Zo niet, wat houdt dit argument dan precies in?
- 36 Kunt u aangeven welke EU-lidstaten hebben aangegeven dat een bredere aanpak niet haalbaar en/of niet effectief zou zijn? Waarom zou een bredere aanpak niet haalbaar en/of niet effectief zijn? Wat bedoelen deze lidstaten bovendien met de « grote verschillen» die de implementatie zouden bemoeilijken?
- 37 Welke EU-lidstaten hebben geen bezwaar tegen een bredere uitvoering van het etiketteringsbeleid?